

کرمانشاهی، اسماعیل، ۱۳۵۰ -

پرتوی از روی دوست؛ کرامات حضرت مخصوصه علیهم السلام در کلام علمای دین /

اسماعیل کرمانشاهی. - قم: زائر، ۱۳۸۴.

۹۶۴-۸۵۶۷-۴۷-۶

۱۲۲ ص.

کتابنامه ص ۱۲۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

[کنگره بزرگداشت شخصیت حضرت فاطمه مخصوصه علیها السلام و مکانت فرهنگی قم: ۱۳۸۴]

۱. مخصوصه (س)، فاطمه بنت موسی الکاظم، ۱۷۳-۲۰۱ ق. - کرامات.

الف) عنوان: کرامات حضرت مخصوصه (س) در کلام علمای دین.

۴ ک ۶ م ۵۲/۲ BP

کنگره بزرگداشت شخصیت حضرت فاطمه مخصوصه علیها السلام و مکانت فرهنگی قم

مجموعه آثار شماره ۲۱

پرتوی از روی دوست

کرامات حضرت مخصوصه علیها السلام در کلام علمای دین

نویسنده: اسماعیل کرمانشاهی

صفحه آرا: محمدعلی محمدی

ناشر: زائر - آستانه مقدسه قم

لینوگرافی: بیان - قم

چاپخانه: باقری - قم

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۶۵۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۸۵۶۷-۴۷-۶

• کلیه حقوق نشر برای آستانه مقدسه قم محفوظ است.

مرکز پخش: قم، میدان شهداء (چهار راه بیمارستان)

تلفن: ۷۷۴۲۵۱۹-۳۵۹۷ ص.پ.

پرتوی از روی دوست

کرامات حضرت فاطمه معصومه علیها السلام

در کلام علمای دین

اسماعیل کرمانشاهی

فهرست مطالب

۱	مقدمه کنگره
۵	مقدمه مؤلف
۱۳	أنواع معجزه
۱۵	مرتبه حضرت معصومه علیها السلام
۱۹	عنایت به آیة الله کشمیری
۲۰	خلاص از مستأجری
۲۲	حل مشکل شهریه طلاب
۲۵	هلاکت مزدور گستاخ
۲۶	رؤیای نورانی و حل مشکلات مالی
۲۸	شفای بیماری دست
۲۹	سفارش حضرت رضا علیه السلام به حضرت معصومه علیها السلام
۳۱	لطف حضرت معصومه علیها السلام به مذاحان
۳۳	شفاعت برادر
۳۵	جلال و جبروت فاطمه زهرا علیها السلام
۳۷	عنایت حضرت به زایران مرقدش
۳۸	عنایت حضرت به زایر برادر

۴۰	شفای طلبه جوان نخجوانی
۴۲	چهل ختم قرآن
۴۳	عمره مرحومتی
۴۵	شفای عجیب حاج سید جمال هژبر
۴۸	عنایت حضرت معصومه علیها السلام
۵۱	شفای زایر برادر
۵۲	توسل برای منزل
۵۳	بر طرف شدن موانع
۵۴	کرامت دیگر
۵۶	حل مشکلات علمی
۵۹	ملاصدرا و حل اتحاد عاقل و معقول
۶۱	حل مشکل علمی
۶۲	استخارة آیة الله العظمی حائری یزدی
۶۴	اقامت آیة الله العظمی بروجردی در قم
۶۶	نجات خانم زایر
۶۹	عنایت به آیة الله وجدانی فخر
۷۰	حل مشکلات تحصیلی
۷۱	زيارت حضرت معصومه علیها السلام توسط امام زمان علیه السلام
۷۲	عنایت برای فهم قرآن کریم
۷۸	چاپ کتاب به عنایت حضرت معصومه علیها السلام
۷۹	کرامت برای آنها چیزی نیست
۸۰	برکت وجود حضرت معصومه علیها السلام در قم

۸۲	از کرامات تا شهادت
۸۴	کرامات بی پایان
۸۹	پیدا شدن گمشده
۹۱	تشرف به حجج
۹۳	حل مشکل مالی
۹۴	نجات از مرگ
۹۵	نجات از خشک سالی
۹۷	شفا از بیماری لاعلاج
۹۸	کرامات عمه سادات
۱۰۴	اصلاً احتیاج به عمل ندارید
۱۰۵	توسل به حضرت معصومه علیها السلام
۱۰۷	رواشدن حاجات قلبی
۱۰۹	انکار کرامات یعنی انکار بدیهیات
۱۱۲	نجات از سربازی طاغوت
۱۱۳	گنجینه کرامات
۱۱۵	حضور در قم
۱۱۷	شکستن طلس اهریمن
۱۱۹	صدای خوش آمدی
۱۲۰	نشان از بی نشان
۱۲۱	توسل برای دستیابی به دعا
۱۲۲	منابع

مقدمه کنگره

حضرت امام صادق علیه السلام:

«حرم ما اهل بیت علیهم السلام، شهر قم است. آنجا
بانویی از فرزنداتم به نام فاطمه دفن می شود، بهشت
بر هر که اوراز یارت کند، واجب می گردد»^۱.

قم که به لقب «حرم اهل بیت علیهم السلام» مفتخر گردید، نه تنها به
جهت وجود مردمی است که در آن به حسن عبادت و توحید عبادی در
قیام و رکوع و سجود شناخته شده‌اند^۲، و در آرمان شهر اسلامی گرد
حضرت مهدی علیه السلام اجتماع کرده و به یاری آن حضرت قیام
خواهند نمود، و نه صرفاً به جهت وجود بزرگ‌ترین حوزه علمی و
حدیثی و معرفتی شیعه در آن، بلکه این شهر مفتخر است که چونان
صدقی زمینی، گوهر آسمانی و ملکوتی فرزند باب الحوائج الی الله را
در بر گرفته و مسجد اولیای الهی گردیده است. اگر در گذشته شهر قم
 محل محدثان بزرگ و معبد و سجده گاه فاطمه معصومه علیها السلام

۱. سفیة البخاری، ج ۲، ص ۴۴۶ . ۲. مستدرک الوسائل، ج ۱۰، ص ۲۰۶

بوده، امروزه نیز پرچم دار فرهنگ ناب فقه جعفری علیه السلام و معنویت و عرفان بوده و ضمن تربیت و پرورش یاران امام عصر ارواحنا فدا، زائران حضرتش را با معارف بلند دینی میزبانی می کند. آری، «زید اگر خاک قم به عرش کند فخر^۱».

قم، شهری است که بر ولایت و موذت اهل بیت علیهم السلام پایه گذاری شده و به همین جهت، پایگاهی برای علویان و شیعیان و دژ تسخیر ناپذیری علیه ستمگران بوده است و ائمه علیهم السلام با تعبیراتی خاص و بلند از این شهر یاد کرده‌اند.^۲

از هنگامی که شهر قم مسکن حضرت سنت، فاطمه معصومه علیها السلام گردید، بعد فرهنگی و معنوی آن در کنار تحولات اجتماعی و سیاسی متحول و شکوفا شد، و از چنان موقعیتی برخوردار شد که جناب حسین بن روح رضوان الله علیه، از نواب اربعه، تأیید محتوای یک کتاب علمی و فقهی را مشروط به نظر مساعد علمای قم نمود.^۳ وجود حوزه غنی و بزرگ شیعه، در این شهر و دفاع علمی از اسلام راستین به وسیله تألیف کتابها، اعزام مبلغان و زادگاه انقلاب اسلامی بودن و... همه و همه به برکت وجود فرزند رسول خدا، کریمه اهل بیت علیهم السلام در این شهر است.

از آنجاکه سال ۱۳۸۳ ه.ش. با یک هزار و دویست و پنجاه مین سالگرد ولادت آن حضرت، و نیز با پایان تجدید طلاکاری گنبد مطهر - که در زیبایی کم نظیر و بلکه بی نظیر است - مقارن شده، به منظور

۱. دیوان امام خمینی، ص ۲۰۷.

۲. بخار الانوار، ج ۵۷، ص ۲۱۷.

۳. کتاب الفیه، شیخ طوسی، ص ۲۴۰.

معرفی بیشتر آن حضرت و تبیین جایگاه ویژه شهر قم در ترویج فرهنگ تشیع، به دستور تولیت عظمای آستانه مقدسه، حضرت آیة الله مسعودی دام عزه «کنگره بزرگداشت شخصیت حضرت فاطمه معصومه عليها السلام و مکانت فرهنگی قم» شروع به فعالیت نمود. و در چهار موضوع ذیل:

الف. حضرت معصومه عليها السلام و آستانه مقدسه؛

ب. قم و فرهنگ تشیع؛

ج. حوزه علمیه قم؛

د. انقلاب اسلامی در قم،

با محوریت آستانه مقدسه، دهها جلد کتاب در موضوعات فوق که اکثر آنها جنبه تألیف داشته و برخی دیگر جنبه تراشی دارد و توسط محققان تألیف و تصحیح شده، اهتمام ورزیده است.

آثاری که در محورهای فوق تدوین و نگارش یافته تنها قدم کوچکی است که می‌تواند نقطه شروعی برای تحقیقات گسترده و عمیقی باشد که سزاوار موضوعات یاد شده است.

آنچه اکنون در دست شما قرار دارد گوشه و برگی است کوتاه از درخت تنومند و پسربرگ و ورق تفضلات و الطاف کریمه اهل بیت علیهم السلام که به صورت پراکنده در مجلات مختلف گزارش شده و اکنون توسط جناب حجۃ الاسلام والمسلمین آقای اسماعیل محمدی کرمانشاهی با عنوان «پرتوی از روی دوست» جمع آوری، تدوین و بازنگاری شده و ضمن مجموعه آثار کنگره نشر می‌یابد. در اینجا لازم است تشکر و قدردانی خود را از مؤلف محترم

و همه کسانی که مورد این کرامات قرار گرفته و آن را برای عبرت
دیگران نقل کرده‌اند.

همچنین از تولیت عظمای آستانه، حضرت آیة‌الله مسعودی، مدیر
عامل محترم انتشارات زایر، جناب آقای فقیه میرزا شی، مدیریت
فرهنگی آستانه با راهنمایی‌ها و مساعدت‌های خود بیشترین سهم را در به
سامان رسیدن کنگره داشته و ماراسپاسگزار خود قرار دادند.

بر خود لازم می‌دانم که اذعان و اعتقاد قلبی خود را ابراز داشته که
اگر توفیقات خدای متعال و عنایات کریمه اهل‌بیت علیهم السلام نبود
از انجام کوچکترین قدمی در این راه عاجز و ناتوان بودیم.
و ماتوفیقی الا بالله علیه توکلت والیه انبی

احمد عابدی

دبیر کنگره

مقدمه مؤلف

ثنا و حمد بی پایان خدا را که صنعش در وجود آورده مارا
اله ا قادر ا پروردگارا کریما منعما آمرزگارا
چه باشد پادشاه پادشاهان اگر رحمت گئی مشتی گدارا
خداؤندا تو ایمان و شهادت عطا دادی به فضل خویش مارا
وز انعامت همیدون چشم داریم که دیگر باز نستانی عطرا^۱
خداؤندي که حمد و ثنای او بی پایان است انسان را آفرید و او را
برگزیده مخلوقات خود قرار داد و انسان برین را به صفت خلیفه خود
در زمین^۲ ممتاز ساخت و گویا این همان امانتی بود که خداوند به انسان
سپرد: «انا عرضنا الامانة على السموات والارض والجبال فأبین إن
يحملنها و يشققن منها و حملها الانسان انه كان ظلوماً جهولاً»^۳
«ما بر آسمانها و زمین و کوهها، امانت را عرضه داشتیم، همه از
تحمل آن امتناع ورزیده و اندیشه کردند تا انسان آن را پذیرفت و انسان
هم بسیار ستمکار و ندادان بود.»

۱. غزلیات سعدی، ص ۲۰.

۲. اشاره به سوره بقره آیه ۳۰: «انی جاعل فی الارض خلیفه»

۳. سوره احزاب، آیه ۷۲.

حضرت امام خمینی قدس سرہ بیاناتی دارند و می فرمایند:
 «و بعد آدمی را از دیگر موجودات به واسطه یک لطیفة ربیانی و
 فطرت الهی متمایز کرده‌اند، فطرتی خدایی که آدمیان را بر آن طینت
 آفرید و این فطرت - به وجهی - همان امانتی است که در کتاب عزیز
 الهی مؤرد اشاره قرار گرفته است. **«انا عَرَضْنَا الامانة...»** ما امانت را بر
 آسمان‌ها و زمین و کوهها عرضه داشتیم، از تحمل آن سرباز زدند و از
 آن ترسیدند و انسان آن را بردوش گرفت. و این فطرت همان فطرت
 توحید خدا در مقامات سه گانه [ذات و صفات و افعال] بلکه فطرت رها
 کردن همه تعینات و ارجاع همه چیز به او و اسقاط همه اضافات حتی
 اضافات اسمائی است و فانی کردن همه چیز است نزد او، و هر که به این
 منزلت نرسد از فطرت خدا خارج شده و در امانت پروردگار خیانت
 کرده و نسبت به مقام انسانیت و ربویت جاهل و به نفس خوبیش و
 حضرت حق ستم کرده است.

و نزد اهل دل از سابقین نیک سرشت آشکار است که نیل به چنین
 جایگاه والا و مرتبه بلندی ممکن نیست مگر با ریاضتهای روحی و
 عقلی و با اندیشه‌های مقدس قلبی پس از آنکه جان آدمی از پلیدی‌های
 عالم طبیعت پاک و پاکیزه شود - چراکه این مقامی است که **«لا يَمْسِّ الْأَ
 المطهرون»**^۱ جز پاکان را به آن دسترسی نیست...^۲

و در جایی دیگر می فرماید: **«انه کان ظلوماً جهولاً»** را که در آیه
 شریفه وارد شده است... بعضی می گویند که **«ظلوماً جهولاً»** بالاترین
 وصفی است که خدا برای انسان کرده؛ **«ظلوماً»** که همه بت‌هارا شکسته

۲. صحیفه امام، ج ۱، ص ۹.

۱. سوره واقعه، آیه ۷۹.

و همه چیز را شکسته، «جهولاً» برای این که به هیچ چیز توجه ندارد و هیچ چیز را متوجه به آن نیست، غافل از همه است.^۱

و آسمان‌ها و زمین، آنها که خود از پذیرش امانت الهی سرباز زدند، شاهدان امانت‌داری انسان شدند و «آدم» از بهشت برین به بهشت زمین هبوط کرد تا در کنار «حوا» رسم امانت‌داری را به فرزندانی که خواهند داشت، بیاموزند تا به پاداش امانت‌داری فرزندان «آدم» به بهشتی که او دیده است و اینان شنیده‌اند، رهمنون شوند.

البته امام خمینی قدس سرہ بیانی دارند که اهمیت قضیه را بادآور می‌شوند و ذیل تفسیر آیه ۷۲ سوره احزاب می‌فرماید: «ما نمی‌توانیم این طور باشیم، ما امانتدار هم نمی‌توانیم باشیم، لکن می‌توانیم در آن راه باشیم».^۲

و آدمیان در این مسیر که به اصطلاح می‌شود آن را «بزرگراه زندگی» نامید باید بکوشند تا در مسیر حق حرکت کنند تا بلکه به مقصد «انسان کامل» نایل شوند.

و اما کمال گوهری است که ارتباط مشخصی با سن، سواد و جنسیت ندارد و آنگاه که انسان به مقام کمال برسد شایسته مقام جانشینی خداوند در زمین می‌شود و در سایه همین جانشینی کرامات و خوارق عاداتی از او صادر می‌شود که تلاؤی از جمال جمیل اوست، و چون کمال مربوط به روح انسان است انسان کامل که مصدق حقیقی آن معصومین علیهم السلام هستند پس از زندگی مادی هم از آن بزرگواران کرامات همچنان صادر می‌شود. در خصوص «انسان کامل»

که بدان اشاره شد نکاتی را از کتاب «انسان کامل از دیدگاه نهج البلاغه»^۱
اثر دانشمندان فرزانه استاد حسن زاده آملی یادآور می‌شویم تا معرفت
ما را به مقام انسان کامل افزونی بخشد. برخی از صفاتی که ایشان برای
«انسان کامل» بر می‌شمارد بدین قرار است:
- انسان کامل ولی الله است.

- انسان کامل خلیفه الله است.

- انسان کامل قطب زمان است.

- انسان کامل معدن کلمات الله است.

- انسان کامل حججه الله است.

- انسان کامل عقل مستفاد است.

شرح برخی از مطالب فوق طبق بیان علامه حسن زاده چنین است:
□ «ولی» از اسماء الله است: «و ينشر رحمته و هو الولي الحميد»^۲ و
اسماء الله باقی و دائمند: «فاطر السموات والارض انت ولی في الدنيا
والآخرة»^۳ لذا انسان کامل که مظهر اتم و اکمل این اسم شریف است،
صاحب ولایت کلیه است که می‌تواند باذن الله در ماده کائنات تصرف
کند و قوای ارضیه و سماویه در تحت تسخیر خویش درآورد و هر امر
محالی به دست او ممکن گردد.^۴

□ انسان کامل خلیفه الله است: «اوئلک خلفاء الله في ارضه والدعـاة
إلى دينه» و این چنین انسان خلیفه الله است. چه «أني جاعل في الأرض
خليفـه» دال است که وصف دائمی حقیقت الحقایق جاعلی این چنین

۲. سوره یوسف، آیه ۱۰۲.

۱. سوره شوری، آیه ۲۹.

۳. انسان کامل از دیدگاه نهج البلاغه، علامه حسن زاده آملی، ص ۴۳، بیناد نهج البلاغه.

است. پس همواره مجموعی آنچنان باید زیرا جاعل است نه جعلت و اجعل و نحوهما. و جاعل مقید به شخص خاص و زمان خاص نیست تا چون «انی جاعلک للثّاس اماما» و «یا داود إِنَّا جعلناک خلیفة فی الْأَرْض» محدود می باشد.

و خلیفه باید به صفات مستخلف عنه و در حکم او باشد و گرنه خلیفه او نیست، لذا فرمود: «و عَلِمَ آدَمُ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا» که جمع محلی به الف و لام مؤکد به کل آورده از جهت اهمیت به خلیفه آن را بر خلیفه مقدم داشت. امام صادق علیه السلام فرمود:

«الحجۃ قبل الخلق و مع الخلق و بعد الخلق»

پس آیه بر لزوم وجود خلیفه الی یوم القیامه از امهات و محکمات است و چنانکه بر معنی مذکور دال است نیز دلالت دارد که تعین خلیفه بر امت نیست.^۱

□ خلیفه الله جامع جمیع اسماء الله است. مثلاً حق تعالی واحد احد است که دلالت بر یگانگی ذات او در کمال می نمایند، در افراد نوع انسان که اکمل و اتم و اشرف انواع است نیز او را مظہری باید که در تمام کمال یگانه باشد.

و حق جل و علی عالم و علیم است که دلالت بر احاطه او به جمیع ماسوی دارند، او را مظہری در افراد انسانی باید که علمش اتم از علم همه ماسوی باشد و هکذا در صفات قادر، قادر، سامع، سميع، بصیر، خبیر و دیگر اسمای بی نهایت او علِمَ آدَمُ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا حتی در اسمای مستأثره الهی به یک معنی

من از مفصل این نکته مجملی گفتم
تو صد حدیث مفصل بخوان از این سجمل.^۱

خلافت مرتبه‌ایست جامع جمیع مراتب عالم.

لا جرم آدم را آینه مرتبه الهیه گردانیده تا فایل ظهور در جمیع اسماء باشد و این مرتبه انسان کامل را بالفعل بود و غیر کامل را ظهور اسماء بقدر قابلیت و استعدادش از قوه به فعل رسدو آن قطب زمان است: «و ان محلی منها محلقطب من الرّحی»^۲ لذا عدد آن در زمان واحد صورت پذیر نیست. رحی بر قطب دور می‌زند و بر آن استوار و بدان پایدار است، همچنین خلافت الهیه قائم به انسان کامل است که قطب عالم امکان است و گرنه خلافت الهی نیست.^۳

□ بقای عالم منوط به بقای انسان کامل است.

می‌فرماید: «اولشک هم خیرالبریه» در این جابریه به معنای خلق است و معنی دیگر آن این است که: چون انسان کون جامع و مظهر اسم جامع است و ازمه تمام اسماء در ید قدرت اوست، صورت جامعه انسانیه غایة الغایات تمام موجودات امکانیه است. بنابراین دوام مبادی غایای دلیل استمرار بقای علت غاییه است پس به بقای فرد کامل انسان تمام عالم خواهد بود.^۴

□ تصریف در اعیان خارجی به وسیله نفوس کامله
پس جود انسان کامل ظرف همه حقایق و خزانه اسماء الله است و

۱. همان، چاپ اول، ص ۵۵. ۲. نهج البلاغه، خطبه شفتشیه.

۳. انسان کامل از دیدگاه نهج البلاغه، چ اول، ص ۵۶.

۴. همان، ص ۵۷.

این اسماء الله اعيان حقایق نوریه دار هستی است، نه اسمای لفظی، لاجرم صاحب این مقام دارای ولایت تکوینی است که مفاتح غیر بعنه همان حقایق نوریه در دست اوست و می تواند با اذن و مشیت الهی تصرف در کائنات کند بلکه در موطن و وعای خارج از بدن خود انشاء و ایجاد نماید و موجودات خارجی به منزله اعضای وی و خود او به مثابه جان آنها گردد زیرا که نفس ناطقه انسانی مجرّد قائم به ذاتش و خارج از بدن و محیط و مستولی بر آن است و تعلق تدبیری و تصرف در بدن دارد. بنابراین چه تفاوت که بدن خود را در تدبیر و تصرف خود بدارد یا اعيان خارجی خارجی دیگر را معجزات و کرامات و هرگونه خارق و هرگونه خارق عادت‌های انسان‌های کامل از این جهت است و چون اسماء حقایق است و قرآن بیان حقایق است و دو کتاب الله تکوینی و تدوینی مقارن همند و این حاکی و بیان آن است، لذا انسان کامل وعای حقایق قرآن و کلام الله ناطق است.^۱

استاد حسن زاده در ضمن بحث انسان کامل نکته لطیفی را یادآور می شوند که نه فقط انسان که آنچه از مخلوقات خداوند به کمال نهایی بر سد دارای اثر معجزه‌آسامی شود.

□ اثر کیمیا و موپیا و نفس انسان کامل

کیمیا فلز را از جنسی به جنس دیگر تبدیل می کند و او را عمر بسیار دراز می بخشد؛ اما موپیا حبوبات و اجساد و مرده را از فساد حفظ می کند و موپیا چیزی شبیه به قیر بلکه قیری است که به کمال نهایی رسیده است و آن کلمه‌ای یونانی به معنی حافظ الاجساد است. به

۱. همان، ج دوم، ص ۱۷۴.

فارسی مومنایی گویند و به عربی عرق الجبال چون از درزها و شکافهای بعضی جبال از قبیل کوه داراب از توابع فارس و اصطبهانات و نواحی آن بیرون می‌آید که گویا عرق کوه است که از او می‌چکد.

مومناگر بدن مرده را به مومنایی کردن از فساد حفظ می‌کند، اگر بدن زنده در دست تصرف مومناسازی که اسم اعظم الهی است از زوال و بوار مصون بماند چه ایرادی متوجه است؟^۱

علامه حسن زاده آملی در اوصاف انسان کامل و سفر و حجج و خلفای الهی و عدم خلو ارض از افرادی این چنین و در بخش اوصاف آل نبی ﷺ خاصه می‌فرماید:

«آل نبی ﷺ یعنی عترت و اهل بیتش را موضوع سزا و جبال دین او معزّفی کرد، و وصیت و وراثت را به آنان منحصر نمود و آنان را از مه حق و اعلام دین و بهترین منازل قرآن و «ناطق قرآن» و «قرآن ناطق» و برپادارنده دین و شجرة نبوت و محظوظ رسالت و مختلف ملائکه و معادل علم و بنای حکم و شعار و اصحاب و خزنه و ابواب و کنوز الرَّحْمَن و قوام الله علی خلقه و اغصان معتمد شجرة نبوت و عرفاء الله علی عباده و بهترین عترت و اسرت و عیش علم و موت جهل و دعائم اسلام شناسایی فرمود و معرفت به آنان را موجب دخول در جنت و انکارشان را سبب ورود به جهنم و هجرت را تنهابه معرفت حجّت دانست.^۲

۱. همان، ص ۶۰

۲. انسان کامل از دیدگاه نهج البلاغه، چاپ قدیم، ص ۴۲، بنیاد نهج البلاغه.

انواع معجزه

معجزات سفراي الهی بر دو قسم است: قولی و فعلی.

۱. معجزات فعلی

معجزات فعلی تصرف در کائنات و تسخیر آنها و تأثیر در آنها، به قوت ولایت تکوینی انسانی به اذن الله است: همچون شق القمر و شق الارض و شق البحر و شق الجبل و شق الشجر و ابرای اکمه و ابرص و احیای موتی و غیرها.

ابرای اکمه و ابرص از حضرت مسیح علیه السلام بود که فرمود: «وَ أَبْرَىءِ الْأَكْمَهُ وَ الْأَبْرَصَ وَ أَحْيِ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ»^۱ شق الجبل از صالح پیغمبر علیه السلام به تفاسیر قرآن کریم ضمن کریمه: «فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةُ اللَّهِ وَ سَقِيَهَا»^۲ در سوره شمس و شق الارض و شق البحر از موسی کلیم علیه السلام که اولی رادر هلاک قارون و دومی رادر هلاک فرعون، اعجاز فرمود. و شق القمر و شق الشجر از خاتم انبیاء ﷺ واقعه شق الشجر در خطبه قاصده نهج البلاغه آمده است که امیر المؤمنین علیه السلام فرمود: درخت به امر رسول الله ﷺ از جای خود کنده شد و مانند مرغی بال زنان به سوی پیغمبر اکرم ﷺ شتافت تا در نزد آن جناب ایستاد، معجزه فعلی است.

قلع در قلعه خیر به دست یدالله امیر المؤمنین امام علی علیه السلام از معجزات فعلی وقدرت ولایت تکوینی آن جناب است.^۳

۱. آل عمران / ۵۰

۲. همان.

۳. انسان کامل از دیدگاه نهج البلاغه، چاپ دوم، ص ۱۷.

۲. معجزات قولی

۱۴
۱۳
۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶

معجزات قولی، علوم و معارف و حقائقی‌اند که به تعبیر حضرت وصی علیه السلام در خطبهٔ اشباح نهج البلاغه از ملائکه اهل امانت و حسین از حظائر قدس ملکوت بر مرسلین نازل شده‌اند. سری‌سلسلهٔ معجزات قولی، قرآن مجید است و معارف صادر از اهل بیت عصمت و وحی و منطق صواب و فصل خطاب، چون نهج البلاغه و صحیفة سجادیه و جوامع روایی، تالی آن و مرتبه نازله آند، هرچند که بیانگر اسرار و بطون و تأویلات قرآن‌د.

معجزات فعلی، موقت و محدود به زمان و مکان و خلق الساعه و زودگذرند و بعد از وقوع فقط عنوان تاریخی و سمت خبری دارند، به خلاف معجزات قولی که در همهٔ اعصار معجزه‌اند و برای همیشه باقی و برقرارند.

معجزات فعلی برای عوامند که با محسوسات آشنا‌اند و با آنها الفت گرفته‌اند و خوکرده‌اند و پای بند نشأت طبیعت اند و به ماورای آن سفری نکرده‌اند، این فریق باید با حواس ادراک کنند و بخصوص باید با چشم ببینند تا باورشان آید. اینان از نیل به بهجهت معنوی و وصول به لذت روحی و سیر در دیار فسیح معقولات و مرسلات بی‌بهره‌اند و حتی عبادات را به امید حور و قصور خیال قاصرشان انجام می‌دهند و از ذوق عبادت احرار و عشاق ناکام اند، و بالآخره عوامند. خواه در صنایع و حرف‌مادی ورزیده باشند و خواه نباشند.^۱

آل نبی ﷺ یعنی عترت و اهل بیتش را موضع سر او جبال دین او

۱. همان، چاپ دوم، ص ۱۸.

معرفی کرد و وصیت و وراثت را به آنان انحصار داد و آنان را ازمه حق و اعلام دین و بهترین منازل قرآن و ناطق قرآن و قرآن ناطق و بربا دارنده دین و شجره نبوت و محظوظ رسالت و مختلف ملائکه و معادن علم و ینبایع حکم و شعار و اصحاب و خزنه و ابواب و کنوز الرحمن و قوام الله علی خلقه و أغصان معتلله شجره نبوت و عرفاء الله علی عباده و بهترین عترت و أسرت و عیش علم و موت جهل و دعائم اسلام شناسایی فرمود. و معرفت به آنان را موجب دخول جنت و انکارشان را سبب ورود به جهشم و هجرت را فقط به معرفت حجت دانست و عندنا أهل البيت أبواب الحكم و ضياء الأمر فإنما صنائع ربنا والناس بعد صنائع لناو...^۱

مرتبه حضرت معصومه عليها السلام

حضرت فاطمه معصومه عليها السلام که به شرافت فرزندی امام کاظم عليه السلام نایل آمده و نسبت خواهری با امام رضا عليه السلام دارد و نیز عمه امام جواد عليه السلام است.

و همه این موارد صفات ارزشمند و کمالی اوست، اما اصل گوهر وجودی ایشان آن است که به مرتبه انسان کامل نایل آمده و این سر برتری وجود او بر دیگر زنان و دختران ائمه عليهم السلام و دیگران است. او که در سایه این مرتبه والای انسانی از برگزیدگان شمرده می شود. چنانکه می بینیم ائمه عليهم السلام قبل از ولادت او، هنگام زندگی او و پس از وفاتش در مدح او سخن می گویند و بهشت را زیبینده و پاداش زایران او بر می شمارند. او که دارای شأنی از شئون امامت

یه است و حرم او حرم اهل بیت علیهم السلام است چه این که در زیارت نامه او اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام رانیز زیارت می کنیم و زایر او زایر اهل بیت علیهم السلام است. زیرا با زیارت او همه را زیارت کرده است.

و امامسری از اسرار وجود او کراماتی است که از آن وجود شریف صادر شده است. کراماتی که در همه در عین بزرگ بودن در مقابل حقیقت وجود او کوچک است. زیرا آنکه به کمال رسید مصدق حقیقی خلیفه الله است و برای او که جانشین خداست، تحفه‌ای از جانب رب الارباب است. اما در واقع همه این‌ها «پرتوی از روی دوست» است. چنانچه در تعریف کرامت گفته‌اند: «کرامت، امر خارق العاده‌ای است که خداوند جهت گرامی داشت دوستان خاص خالص خویش پیش آرد و فرق آن با معجزه آن است که معجزه برای اثبات نبوت یا امامت باشد ولی کرامت چنین نباشد.»^۱

در هر حال حضرت فاطمه معصومه علیها السلام پس از خورشید پر فروغ امام رضا علیه السلام سرزمین ایران اسلامی از وجودش بهره‌مند است و البته از کرامات بزرگ این بانوی گرامی پیروزی انقلاب اسلامی ایران است که از کنار مرقد مطهر او جوشید و خرسید و در طول اعصار هزاران نفر از چشمۀ کرامات او آب حیات نوشیده‌اند و در این میان صدها عالم و دانشمند در سایه لطف و کرامات این بانوی بزرگوار از نعمت‌های مادی و معنوی برخوردار گردیده‌اند. کتاب «پرتوی از روی دوست» شامل کرامات و عنایت حضرت

۱. معارف و معاریف، ج ۵، ص ۴۸۱.

معصومه علیها السلام در خصوص علمای دین و یا مواردی است که از زبان علمای دین نقل شده است.

به هر حال آنچه در این مجموعه یاد شده جرعمهای از مقامات معنوی حضرت فاطمه معصومه علیها السلام است، آنکه به پاس زیارت با معرفتی بهشت برین پاداش می‌دهند.

اسماعیل محمدی کرمانشاهی

خرداد ۱۳۸۴